

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

к.е.н., доц. **Олефіренко О.М.**,

аспірант **Шевлюга О.Г.**

Сумський державний університет (Україна)

Розвиток технологій є рушійною силою економічного зростання промислового підприємства. Техніко-технологічний розвиток для вітчизняних підприємств характеризується досить суперечливими позиціями. Технічні та технологічні досягнення деяких галузей компенсуються значним відставанням інших. В результаті продукція стає неконкурентоспроможною не тільки на вітчизняному, але й на зарубіжних ринках.

Аналіз літературних джерел дозволив систематизувати перспективні напрями техніко-технологічного розвитку.

1.3 позицій технології: скорочення життєвого циклу технології; безупинність технологічних процесів; заміна або удосконалення типу технології; впровадження нових технологічних процесів та технологій; реінжиніринг технологічних процесів; заміна окремих елементів технологічного процесу; оновлення технологічного оснащення; використання ресурсо- та енергоощадних технологій; впровадження екологічно безпечних технологій.

2.3 позицій техніки: впровадження гнучких автоматизованих виробничих модулів; заміна окремих вузлів обладнання; впровадження нових або удосконалених основних фондів; своєчасне та якісне проведення планово-запобіжних і капітальних ремонтів.

3.3 позицій персоналу: наявність висококваліфікованих працівників, робочих вищого розряду; підвищення кваліфікації персоналу; збільшення кількості робочих вищого розряду; зміцнення корпоративної культури колективу.

4.3 позицій організації праці та управління: розвиток соціальної інфраструктури підприємства; поліпшення умов праці та безпеки на робочому місці; бригадна форма організації праці; збільшення обсягу соціальних виплат; впровадження гнучкої організаційної структури; демократичний стиль керівництва.

5.3 позицій готової продукції: скорочення життєвого циклу товару; наявність нових споживчих властивостей у продукції; підвищення якості продукції; задоволення нових потреб споживачів удосконаленими товарами; впровадження нових методів просування продукції на ринку; розширення ринків збуту продукції.

6.3 позицій НДДКР: збільшення кількості персоналу відділу НДДКР; збільшення обсягів фінансування відділу; патентування розробок і винаходів; розвиток спільних розробок з дослідними організаціями, з іншими підприємствами; постійне проведення наукових досліджень; впровадження розроблених інновацій.

7.3 позицій інформації: накопичення виробничої інформації; забезпеченість науковою інформацією; розвиток комунікаційних зв'язків між персоналом; розповсюдження виробничого досвіду та виробничої інформації.

Постійний техніко-технологічний розвиток підприємства дозволяє ефективно здійснювати виробничу діяльність та забезпечує конкурентні переваги на ринку. Оскільки ступінь зносу основних фондів більшості промислових підприємств є досить великим, а ступінь оновлення залишається низьким, вітчизняним підприємствам необхідно проаналізувати перелічені напрями. Техніко-технологічний розвиток підприємств дозволяє постійно оновлювати продукцію, підвищувати її якість, тим самим підвищуючи конкурентоспроможність продукції і самого підприємства на ринку.

До пріоритетних напрямів техніко-технологічного розвитку промислових підприємств можна віднести: повну або часткову заміну фізично та морально застарілого обладнання новим більш прогресивним та продуктивним; використання гнучких автоматизованих ліній у виробництві; впровадження принципово нових або вдосконалених технологічних процесів на підприємстві; використання ресурсо- та енергоощадних технологій; модернізацію обладнання; механізацію праці; проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.

Необхідність техніко-технологічного розвитку обумовлена низкою причин, які його стримують. До них належать: причини законодавчого та правового характеру, технічна та технологічна відсталість, недосконалість механізмів трансферу технологій, неефективна амортизаційна політика, низький рівень інвестування, недостатньо кваліфіковані кадри, низька інноваційна активність, недосконалість механізмів лізингу.

Подолання перелічених причин позитивно вплине на ефективність діяльності вітчизняних підприємств, оскільки розвиток підприємств України на сучасному рівні не відповідає вимогам розвинених країн. Тому необхідно здійснювати техніко-технологічний розвиток комплексно для всіх підприємств окремих галузей промисловості.

Для ефективного розвитку підприємств необхідно оцінити їх здатність до впровадження інновацій, сформувати механізм управління техніко-технологічним розвитком та розробити стратегію інвестування в нього.

В процесі технологічного розвитку нові технологія з'являється в комплексі з іншими, основу технологічного процесу складають базові технології, які є основою багатьох прикладних технологій. У процесі розроблення та розповсюдження прикладних технологій значне місце посідають невеликі підприємства, які є досить мобільними. Тому необхідно орієнтуватися на підприємства, які зможуть достатньо швидко здійснити перерозподіл праці та ресурсів між маленькими та середніми підприємствами галузі, що надасть ефект у масштабах самого підприємства, галузі і країни в цілому.